

ሽግር ተ.ሓ.ኤ-ሰባ ካብ ስሩ ይቀላፅ

ብ በይሉል (ናይ ብርዒ ስም)

ካልኣይ ክፋል

እቲ ጉጅለ ድሕሪ ውድባዊ ኮንፈረንስን ሰዒቡ ከኣ ናቱ ምስጢራዊ ኣኼባ ምክያዱ ካብተን ብዘያዳ ንምዕዋተን ዝሓንጸጸን እዘን ዝስዕባ ነጥብታት ነበራ፤-

- 1- ነቶም ምስኡ ዝነበሩ ኣባላት ግዚያዊት ሽማግሌ ግን ከኣ ኣብቲ ውዲት ብባህርያቶም ምስኡ ዘይሰማምዑ፡ ብውሽጢ ውሽጢ ምግላሎም፡፡
- 2- ብምስጢር ገለ ካብ ኣባላት ሰውራዊ ባይቶን ካሎኦት ምስኡም ዝሰማምዑ ካድራት ብምጽንባር ዳገመ ስርርዖም ብምክያድ፣ መደባቶም ድማ ብዝሓየለን ብዝረቐቐን ኣገባብ ሓንጸጹ፡፡

ካብቶም ምስዚ ጉጅለ ብምሽራኽ መጻኢ ውልቃውን ፖለቲካዊ ስልጣኖምን ንምሕላው ዝወሰኑ ሓደ እቲ ከም ገስጋሲ ማርክዊ ሰውራዊ ባእታ ዝፍለጥ ዝነበረ ኢብራሂም መሓመድ ዓሊ እዩ፡፡ መድርኽ ኣቃሊዕዎ ኣምበር ብዙሓት ኢብራሂም ጌና ንጹህን ውፋይን ተጋዳላይ ዝቆጽርዎ ዝነበሩ ኣይሰኣኑን፡፡ እዚ ከኣ መንቀሊኡ፡ እዚ ባእታ ብመንጽር እቲ ጅብሃ ብዓባያ እንከላ ዝነበሮ መዕቀኒታት ጥራይ ስለ ዝጥመት እዩ፡፡ እቲ ሓቂ ግን ሓውና ኢብራሂም **‘...ቅድም ቀዳድም ነብሰይ ደኣ...’** ዝብል መርህ ካብ ዝዕጠቅ ዓመታት ሓሊፍዎ እዩ፡፡ ነዚ ጥቅምታት ንምሕላው ከኣ ፖለቲካዊ ዕጭኡ ምስ መደባት እዚ ጉጅለ ኣሳሰረ፡፡ ፖለቲካዊ ስልጠኑ ንጥቅሚ እዚ ጉጅለ ብምውዓል ነዚ ጉጅለ ዝቃወሙ ተጋደልቲ ኣብ ምብራር ዓቢ ተራ ተጻወተ፡፡ ናይ ኢብራሂም ጥቕሚ ብቀንዱ ኣብ ገንዘባዊን መነባብራዊን ጥቅምታት ዝተኣሳሰረ እዩ፡፡ ብ1984-1985 ውድብ ዕላዊ ተፈላጥነት ኣብ ሶርያ ድሕሪ ምርግጋዱ ግን ከኣ ምጣኑ ሃብታዊ ቅልውላው ጌና ከይተመሓየሽ እንከሎ፣ ስድራ ኢብራሂም ምስ ኩሎም ደቂ ንሶርያ ተላእኹ፡፡ እቲ ትጽቢት ስድራ ኢብራሂም ንኣውሮፓ ወይ ከኣ ካልእ ቦታ ተሰዲዶም ነብሶም ክኸእሉ፣ኢብራሂም ከኣ ናይ ስድርኡ ሽግር ተፈቲሖ ክቃለስ እዩ ነይሩ፡፡ የግዳስ እዚ ባእታ እዚ ብዝተፈላየ ሚላታትን ቦትኡን ተጠቂሙ ስድረኡ ኣዝዩ ገፊሕን ብኸሉ ሸነኻቱ ዝተማለኦ ገዛ ከምስካረዩን ካብቲ ንውድብ ኣብ ሶርያ ዝወጽእ

ገንዘብዊ ባጀት ግደ አንበሳ ተሰሊዕሉ ቀለብ፣ ገዛ ክራይ፣ ቴሌፎን፣ ሕክምና አብ ዝለዓለ ፕራይቨት ከልኒክ ...ወዘተ ንዕኡን ንስድረኡን ክሳብ ሎሚ ወጻኢኡ ከምዝሸፈነሉ ተገብረ። ሓውና ኢብራሂም እውን ከም ሓደ አብ ኩባንያ ዝሰርሕ፣ አብ ዓመት እንተወሓደ ሓደ ግዜ ብገንዘብ ውድብ ናብ ስድረኡ ንዕረፍቲ ከምዝኸይድ ተገብረ። እዚ ፊሊይ ጥቅምን ክንክንን ብጀካ ንኢብራሂም ንካልእ ተጋዳላይ እይሕለምን ፕራይ ዘይኮነስ ብውሳኔ ውድብ ውን ኣይፍቀድን። ውድብ ብሰንኪ ምጣኑ ሃብታዊ ጸገማት ዝተላዕለ፣ ባዕሉ ተጋደልቲ ክውግን እንከሎ፣ ንዕኡ ዝወጽእ ዝነበረ ገንዘብ ግና እንተወሓደ ን 35 ተጋደልቲ ምስ ስድራቤቶም ዘካይድ እዩ ነይሩ። ነዚ ፊሊይ ክንክን ዝተጸረረ አብ ሶርያ ዝነበረ ወኪል ቤት ጽሕፈት ውድብ ከምዝባረር ተገብረ። ብዘይካ እዚ ሓውና አቦ መንበር ነበር ንኹሉ ንተግባሩ ዝቃወም ዘበለ ስልጣኑ ተጠቂሙ ንምብራር ድሕር ኣይብልን፣ ንኣብነት ካብቶም ቀዳሞት ንቃልሲ ዝተሰለፉ ደቀ-አንስትዮ ሓንቲ ዝኾነት ገዲምን ምኩረትን ተጋዳሊት ጅምዓ ዑመር ካብ ውድብ ምብራሩ፣ ሓደ ካብቲ ዘሰንብድ ተግባራት ኢብራሂም እዩ። ብዘይካ እዚ ኢብራሂም ጸገም ኣለዎ እናተባህለ ካብ ኣውሮፓን ኣሜሪካን ብነስታይነት ብብግዚኡ ዝእከብ ዝነበረ ገንዘብ ንኣባላት ውድብ ሚስጢር ኣይኮነን። ስለዚ መንባብሮ ናይዚ ባእታ እዚ ካብቶም ንጀብሃ ዓባይ ዘንደይዎ ከም በዓል ሳልሕ እያይ አብ ሶርይ ዝነበሮም ብዱዕ ህይወት ብዙሕ ኣይፍለይን፣ እቲ ፍልልይ እንተሎ ሳልሕ እያይ ገንዘብ ውድብ ብቅሉዕ እናነሃበ ትክላቱን መንባብርኡን ከጠጥዕ እንከሎ፣ "ኮመሬድ" ኢብራሂም ግና፣ ብካልኦት ከም ዝውሰን ብምድፍፋእ፣ ዘድልዮ ወጻኢታት ውድብ ክምዝሸፍነሉ ይገብር ንይሩ። እዚ ጥቕምታት እዚ ክሳብ ምስ ሰዮምን ሰዓብቲን ምፍልላይ ዝተረኸበሉ ዕለት ሕልው ነይሩ እዩ። ብዘይ ጥርጥር እንዳ ሰዩም መታን ጸቢብ ሕብረተ-ሰብኣዊ ኣከዋውናኦም ብዝያዳ ከይቃላዕ ነዚ ጥቕምታት ክሕልዉ ከምዝግደዱ ፍሉጥ እዩ። እቲ ሕቶ ግን ኢብራሂምን ሰዩምን ንነዊሕ ግዜ ብሓባር ክሰርሑ ምጽባይ ዳርጋ ሓውን ማይን ጸንቢርካ ተሳንዮም ኣገልግሎቶም ከበርከቱ ምትስፋው እዩ።

ጉጅለ ንውደብ ሙሉእ ብሙሉእ ምቁጽጻር ስለ ዘለዎ፡ ካብቲ ቀንዲ ዙተክሩሉ ነገር ብኸምዚ ዝሰዕብ ክግለጽ ይከኣል፣

- 1- ብመጀመርያ ናይ ውድብ ክሳዳዊ ቦታ ምሓዝ። እንተዘይተኻኢሉ ድማ ብተዛዋዋሪ መንገዲ ንጠቕሚ ጉጅለ ብከምዘገልግል ኣገባብ ምዝዋሩ።
- 2- ንርእይቶኦም ዝሰዕቡ ኣባላት ኮነ ተጋደልቲ ብዝካኣል መጠን ካብ ውድብ ንኸይርሕቁ ምድጋፎም። ዳርጋ ኩሉ መሰረታዊ ጠለባቶም ምምላስ። ንዘይ ስዕቡዎም ድማ፣ ብዘይንሕስያ ምብራርን ምብታን።

ነዚ ንምትግባር ከኣ ብንጥፈት ተንቀሳቕሱ። ተጋደልትን ሱሩዓትን ካብ ውድብ ብቐጥታ ይኸን ብተዛዋዋሪ መንገዲ፡ ዝኾነ ንኡስ ምኽንያት ብምጥቃም፡ ካብ ውድብ ምብራር። ንጡፋት ኣባላት ከም ዝድስኩሉ ምግባርን፡ ከም ቀንድን ክዋግኡዎ ዘሎዎም ሸነኽ መጠን ብምቕማጥ፣ ዋዓል ሕደር ዘዩድልዩ ዕማም ጌርም ተታሓሓዞም።

ካብዚ ብምንቃል ንእሽተይ ኣብነት ክጠቅስ ይፈቱ። እዛ ኣብነት ብትሕዝቶኣ ቀላል ክትመስል ትኸእል እያ። የግዳስ ብውጽኢታ እታ ኣብ ኮረኮን ዝተለምደት እሞ ንውድብ ዝሃሰየት ጎደኢት ሜላ፣ ብጻዕቲን ብጁምላን ንምሰረታት ውድብ ኣብ ከሰላ ኣዝያ ዘሰንበደትን ጥራይ ዘይኮነስ ዝሃደደት ውን ብምኻና ተደላይነታ ይረአየኒ።

ብ1986 ኣቢሉ ብጻይ ተጋዳላይ ኣማረ፡ ብሕማም ምኽንያት ኣብ ከሰላ ተሰዊኡ። ብጻይ ኣማረ እቲ ዝቐረበ ስድራቤቱ ውድቡ እዩ ነይሩ ። በዚ መሰረት ደቂ ኣንሰትዮ ኣባላት ውድብ ተኣኪቦን፡ ...ንሕና ኣባላት ኩልና ብሓባር፡ ብናትና ወጻኢ ንበጻይና ኣማረ ዓሱር ክንገብረሉ... ብምባል፡ ውድብ ከፍቅደለን ምስሓተታ፣ እሞ ከም ተጋዳላይ መጠን ዓሱር ምግባር ኣደላይነት የብሉን ብዝብል ምስተመለሰለን፡ ኣባላት ንዝተዋህበን መልሲ ኣኸቢረን ተቐቢለንኦ ከንሰን፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ሰሙን ንሓንቲ ካብቶም ኣዝዮም ናብቲ ጉጅለ ዝቐረቡ ኣባል፣ ነቲ ዓሱር ከተካይዶ ገንዘብን ሓላፍነትን ካብ ውድብ በዚ ጉጅለዚ ተዋሕባ። እቲ ዕላማ ንሓደ ነገር ምርግጋጽ እዩ ነይሩ፣ ንሱ ድማ ከመይ ጌርካ ነቲ ብዙሕ ጸንኩር መደረኻት ዝመከተ ሉዑል ተወፋይነትን መንፈስን ናይ ኣባላት ምህራም እዩ። ብርግጽ ድማ ተዓዊቱ። ኣብ ውሽጢ ውድብ ነቲ ሉሙድ ውድባዊ ፖሎቲካዊ ባህሪ ዘይውክል ሸነኽ ከምዘሎ ጥራይ ዘይኮነስ፡ ከም ዝዓብለለ ብንጽር ክረኣ ጀመረ። ኣባላት ውድብ ድማ ብቐዳማይ ዓይኒ ዝረአዩን ብካልኣይን ሳልሳይን ዝብል ሓድሽ ፖሎቲካዊ ኣሰራርሓ ከም ዝተፈጥረ ተዓዘበ። ውድብ ገንዘብ ዘይብሉ ከንሱ፡ ንቁጠባውን ሞራላው ደገፍ ዝበዝሑ ኣባላቱ ነጹጉ፡ መስ ሓደ ክልተ ብምሽራኽ፡ ኣብ ውድብ ዘይተለምደ ተርእዮ ማለት ኣባላት

ምጉዝዛይ ተጀመረ ። በዝን ከምዝን በዙሓት አባላት ዛሕተሉን ንጥፈታቶም አቋረጹን። ገለ ካብቶም ብዘይ ዕግቡቶም ንጥፈታቶም ዘቋረጹ ንምጥቃስ ዝኣክል፡ አባል ገርግስ ጋይም ሓንቲ ካብተን ብተወፋይነታ ዝተፈልጠትን፡ ብፖሎቲካዊ መርገጸን ነጻ ርኡይቶአን ትተአማመን አባል እያ። ከምኡውን ሓንቲ ካብተን ኮሮኮንን ታሃዳይ እናተመላለሳ ተጋደለቲ ዘታባባዓን ዝነበራን፡ ካብኡ ሓሊፉ ውን ብምትእስሳር ህዝባውያን ማሕበራትን፡ ሰራዊት ሓርነትን፡ ንምርግጋጽ ንቐጻልነት ጀብሃ ኣብ ዝተኻየደ ቃልሲ፣ ካብተን ኣዝዩን ዝንቀሳቐሳ ዝነበራ አባል ማሕበር ደቂ ኣንስትዮ ኔራ። ብሰንኪ መርገጽ፡ በዚ ጉጅለ'ዚ ኣብዚ ውድብ ብዙሕ ጸገም ኣጋጠማን፡ ብተወሳኺ እዚ ዘይባሃል ጸለመ ተዋፊሩላ። ናይ ጸለመ ወፊራ ሓደ ካብቲ አባላት ፋሕ ንምባል፣ ኣቐዲምካ ሕልናኦም (ጥራሎም) ምድኻም ዝጥቀምሉ ኣዕናዊ ሚላ ከምዝነበረ ኣብ ዝቐደመ ጽሑፍ በሪሁ እዩ።

ኣብ ታሪኽ ናይ ቃልሲ፡- ከተማ ከሰላ እታ ቀንዲ መናሃሪያ ውድብ ብምኻናን፣ እቲ ቀንዲ ቤት ጽሕፈታት ውድብ ኣብ ሱዳን ውን ኣብዛ ከተማ ብምነባሩን፣ ስዒቡ ድማ ዝዓበዩ ጥምጥም ኣብ መንጎ እዚ ጉጅለን ዝሰፈሐ ኣካል ውድብን ኣብኡ ብምጽንሑ ኣብ ውሽጢ እዚ ዕስራ ዓመታት፣ እትኩሮይ ኣብ ተረኽቦታት ከሰላ ክኸውን እዩ።

ከሰላ ሓንቲ በዙሓት ኤርትራዊያን ተቐማጦ ዘለዉዋ ክሳዳዊት ቦታን፡ ጀብሃ ብዓባያ ከላ ድማ፡ ከም ሓንቲ መንሃርያ ትግልገለላ ዝነበረት ከተማ ኮይና፡ ኣብ ሱዳን ብዘለዓለ ብልሒ ናይ መሰረታት ውድብ እትልለይ እያ። ሓደ ከብቲ ምኽንያት ድማ ኣባላት ውድብ ኣብ ከሰላ፡ እቶም ምስ ናይ ሜዳ ማዓልታዊ ህይወት ዝቐረበ ርክብ ዝነበሮምን እዮም። ጀብሃ ኣብ መሬት ሱዳን ምስ ኣተውት ውን ኩሉ ዝካኣሎም ተወፋይነት ኣርእዮም። ክሳብ ውን፡ ኣብ ላዕሊ ከም ዝተጠቐስ፡ ንኮረኮን ታሃዳይ እንዳ ወጹ፡ ኣብ ዝርኣ ዝነበረ ምዕባሌታት መርገጸም ብምንጻር ምስ ሰራዊት ሓርነት ጎኒ ንጎኒ ብምኻን ተ.ሓ.ኤ. ኣብ ባህርያዊ ቦታኣ ንምምላስ ዘይሕለል ቃልሲ ዘካየዱ እዮም።

ኮይኑ ግን መርገጸም እዚ ብምኻኑ፡ ኣብ ውሽጥ ውድብ በዚ ጉጅለ'ዚ ብዘይ ምሕረት ተሓረቡ። እዚ ጉጅለ፡ ከሰላ ንምጽራይ ሓደ ካብቲ ዝላዓለን ቀዳማይን ዕማም ጌሩ ሰርዖ። ስለዚ ምፍራስን ምብታንን ብደረጃ ጉጅለታትን ጨነፍርን ተዓጥቀሉ። ነዚ ብዝምልከት፡ ገለ ኣብነት ንምጥቃስ ዝኣክል፡-

1. ጨንፍር ሓያል ዓረብ:
2. ጉጅለ ወደል ወሊ ጨንፈር ሶሪባ:
3. ጉጅለ ሓለንጋ:
4. ጉጅለ አቡካምሳ:

ከምዝፍርሳ ተገብረ::

እዚ ጉጅለ ናይ ምፈራስን ምብታን ዕዩኡ ብኸምዚ መልክዕ ኣብ ከሰላ ጥራይ ዘይኮነ ኣብ ኩለን መሰረታት ውድብ ዝርከበለን ከተማታት ሱዳን ካድራቱ ዘርገሐ:: ካብዚ ሓሊፉ ድማ: ንኣዕናዊ ውዲታት ንምዕማቕን: ጉጅላዊ ዕርክነቶም ንምድልዳልን: ካርታ ንጸወት ኣለና ብዝብል ሽፋን: ኣብ ከሰላ ገዛ ገዛ እንዳ ኸድካ ኣብ ኣኼባታት ምሕዳር ጀመሩ:: ሓደ ካብኣቶም ድማ ተስፋይ ደጊጋ ነበረ:: ኣብቲ ግዜቲ ናይ ውድብ ተጋደልቲ መሳሪፍ ውሑድ ስለ ዝነበረ፣ ብዋዓል ሕደር ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ እንዳ ተሳጋገሩ ይሓልፉዎ ኔርዎ:: ንሳተም ግን ዛጊት ናይ ገንዘብ መስኖ ተቋጸጺሮሞ ስለ ዝነበሩ ኣብ ቐልዋን መስተን ጠላዕን መሬት የውግሕዋ ነበሩ::

ብቲ ካልእ ሸነሽ፣ ድሕሪ ናይ ጉጅለ ቀዳሞት መራሕቲ ንኣሜሪካ ምኻዶምን፣ ውድብ ኮንፈረንስ ገይሩ ነብሱ ምስረዑ፣ ስዒቡ ከኣ ብዕሊ ኣብ ሱዳን ምንቀስቃስ ምስተጀመረ ውድብ ህይወት ክረክብን ክድንፍዕን ከኣለ:: እዚ ምዕባሌታት እዚ ኣማስይኡ ውድብ ናብ ጉባኤ ኣትዩ፣ ፖለቲካዊን ስርዒታዊን መደባቱ ሓንጺዱ፣ ናይ መሪሕነት ሕቶ ፈቲሑን ሓድነቱ ኣደልዲሉ ክወጽእ ምኻኑ ስለ ዝእምት ህግንባር ስግኣታታ ነሃረ:: እዚ ምዕባሌታት ስለ ዘስገኡ ነዚ ውድብ ብውሽጢ ከምዝሕመስ ንምግባርን እንተተኻኢሉ ድማ ኣብ ውድብ ሰለይታ ንምዝረጋሕ ሜላታታ ክተሰርዕ ጀመረት:: እቲ ካብ ብኣግኡ ትከታተሎ ዝጸነሐት ኩነት ከኣ ኣብ ምንጎ እዚ ጉጅለን መንጎ ዝሰፈሐ ኣካል ውድብን ዘሎ ወጥሪ ክምዝመዝ ከምዘለዎ ረኣየት:: የግደስ ኣብቲ እዋን እቲ ጉጅለ፣ ወላኳ ኣገደስቲ ትካላት ውድብ እንተተቆጸጸረ፣ ናይ ጥርናፊን ኣመራርሓን ሽግር ገና ስለ ዝነበሮ፣ ነቶም ዝቃለስዎም ዝነበሩ ሰፍሕ ኣካል ውድብን፣ ሳላ በዓል መሓመድ ብርሃን ብላታ ከኣ ንግንባር ብሩህ ነበረ:: ህግንባር ነዚ ናይ ጉጅለ ጸገም ብኣግኡ ኣለልያስ ንምጽጋኑ ተዓጢቑ ከምዘላ ብተግባር ኣመስከረት:: ንሱ

ከአፍሪካ ጉጅለ ብተዘዋዋሪ መንገዲ አደልዲለካ፣ ውድብ ሓድነቱ ከምዝምህምን ምግባር ነበረ። ብቅዓት አለዎም ኢላ ዝገመተቶም ተጋደለቲ ከአ ኣብ ትሕቲ ገሃነባዊ ቤት ማእሰርቲ ጉጅለ ጃስር ስለሰነበሩ፣ ጃስር ንገለ ተጋደልቲ ክፍንው ትእዛዝ ተመሓለፈሉ። ስለስተ ተጋደልቲ ከአ ተፈቲሖም ኣብ መኪና እንዳ ጃስር ተጻዒኖም ናብ ቤት ጽሕፈት ውድብ በጽሑ። እቲ ዝገርም እዚ ሓበሬታ እዚ እቶም ተጋደልቲ ቅድሚ ምምጽኦም ብርሃን ብላታ ንገለ እሙናት ኣባላት ዝብሎም ሓቢሩ ምጽንሑ እዩ። እዞም ተጋደልቲ እዚኦም በዓልመን እዮም...?

ይቕጽል